

Дубоко смо забринути због све чешћих политички и морално неодговорних изјава политичара са обе стране који говоре о „коначном решењу“ питања Косова у контексту „територијалне поделе“ и „разграничења Срба и Албанаца“. Да ли то значи да ћемо доћи у ситуацију да већина косовско-метохијских Срба који живе јужно од реке Ибра треба да се исели из својих домова и напусти своје најважније светиње – Пећку Патријаршију, Дечане, Грачаницу, Призрен? Да ли то значи да се слобода и права људи, који нису могли да бирају у коме ће се народу и вери родити, могу решити само територијалним разграничењем и стварањем етнички компактних територија? – садржи део апела епископа рашко-призренског Теодосија поводом изјава о подели Косова. Владика посебно апелује на међународне представнике – да јасно и недвосмислено заштите све оне који су опредељени да живе на Косову и да не дозволе таква решења која би довела до њиховог егзодуса, већ да више учине на заштити њихових права. „У противном, као и свака друга размена територија у историји и ова би довела до масовног исељавања цивилног становништва, страдања вековима старе духовне и културне баштине нашег народа и нанела би ненадокнадиву штету свима“. Из ове епархије подсећају да су и раније чинили напоре да се избегне насилно решавање проблема и истичу – ово је позив пре свега на одговоран и транспарентан наставак дијалога. Епархију забрињава и „све већа криминализација политичког живота којим владају племенски кланови под именом политичких партија и где се интереси појединаца постављају изнад интереса грађана“. „То није пут ка Европи за било које друштво на Западном Балкану, већ пут ка даљој изолацији, беди и одсуству перспективе за младе људе који заслужују бољи живот“ – закључује се. Апел преносимо у целости.

Као Епископ рашко-призренски и архипастир православних верника на просторима Косова, Метохије и Рашке области, са огромном пастирском и моралном одговорношћу, осећам потребу да изнесем најдубљу забринутост поводом низа политичких изјава о Косову и Метохији у последње време, које у наша срца уносе све већу неизвесност и зебњу. Већ пуних двадесет година наша Епархија уз подршку Патријарха и отачаствених архијереја, као и материјалну подршку Владе Републике Србије и других добротвора, како домаћих, тако и страних, улаже велике напоре да омогући нормалан живот наше

Пише: Владика Теодосије
среда, 25 јул 2018 11:15

Цркве, обнову наших порушених светиња и подстакне повратак наших прогнаних верника, као и останак оних који данас живе на овим просторима. Подстакнут том бригом, а поводом текућег дијалога Београда и Приштине у Бриселу, Свети Архијерејски Сабор СПЦ изнео је јасан, јединствен и недвосмислен став у својој поруци од 10. маја 2018. године.

Познато је јавности да је наша Епархија уз подршку целе СПЦ још и пре оружаног конфликта на Косову и Метохији чинила велике напоре да се избегне насилно решавање постојећих проблема. Учествовали смо у низу дијалога са међународним званичницима и представницима косовских Албанаца, и пре и након оружаног сукоба 1998-1999, а све у циљу да посведочимо еванђелски став Цркве да треба да будемо сведоци мира Христовог међу људима. У манастиру Дечани за време рата примали смо и штитили избеглице, како Србе, тако и Албанце, Роме и друге, подижући глас против насилја над невиним цивилима, без обзира на њихово етничко и верско порекло. Након оружаног сукоба, наша Епархија је била активни учесник у међуетничком дијалогу и у сарадњи са међународним представницима, и улагала је велике напоре да се заштите народ и светиње. Нажалост, и поред тога око 200.000 наших људи су протерани у времену „међународно гарантованог мира“, многа села и гробља су опустошена, а 150 цркава је порушено. Али и тада нисмо одустали од дијалога и под окрилјем Савета Европе обновили смо од 2005. године више наших цркава и манастира, као и Богословију Св. Кирила и Методија у Призрену. На позив државе Србије, 2008. године смо учествовали у

Пише: Владика Теодосије
среда, 25 јул 2018 11:15

преговорима у Бечу где смо договорили важне принципе за заштиту и опстанак нашег народа и светиња на Косову и Метохији.

Са оваквим опредељењем за дијалог и мирно решавање свих спорова, подржали смо и почетак бриселског дијалога између Београда и Приштине о техничким питањима са надом да ће се постићи корисни договори који треба да олакшају живот свих народа на овом простору, заштите наше светиње, имовину, идентитет, лјудска права и слободе, посебно угроженог српског народа. Зато смо дубоко забринути због све чешћих политички и морално неодговорних изјава политичара са обе стране који говоре о „коначном решењу“ у контексту „територијалне поделе“ и „разграничења Срба и Албанаца“. Овакве изјаве у нашем верном народу, а и шире у региону и свету изазивају забринутост и неспокојство. Да ли то значи да ћемо доћи у ситуацију да већина косовско-метохијских Срба који живе јужно од реке Ибра треба да се исели из својих домова и напусти своје најважније светиње – Пећку Патријаршију, Дечане, Грачаницу, Призрен? Да ли то значи да се слобода и права лјуди, који нису могли да бирају у коме ће се народу и вери родити, могу решити само територијалним разграничењем и стварањем етнички компактних територија? Очигледно је да овакав принцип, који је уосталом довео до страдања многих невиних лјуди током ратова у распаду бивше Југославије 90-тих година, представља континуирану претњу миру и стабилности, и то не само у региону Западног Балкана. Он би створио и додатни преседан за нове

Пише: Владика Теодосије
среда, 25 јул 2018 11:15

сепаратизме у Европи и широм света и довео до читаве ланчане реакције крвопролића, страдања и протеривања цивилног становништва, само зато што би се, након договора политичара, многи нашли на „погрешној страни“ линије разграничења.

Зато као Епископ, али пре свега као хришћанин и човек, који је највећи део свог живота са свештенством и монашtvом проживео на Косову и Метохији, апелујем на политичаре, како у Београду тако и у Приштини, али и на међународне посреднике у дијалогу и друге званичнике да се решавање свих питања на Косову и Метохији мора и сме тражити само у функцији очувања мира, сигурности свих грађана, посебно неврећинских етничких и верских заједница, очувању њихове духовне и културне баштине, историјског идентитета, лјудских и верских слобода. Позивање на поделу као „најбољи модел“ занемарује читав низ суштински важних питања као што су: слобода повратка раселјених, решавање питања несталих, заштита имовинских права, обезбеђивање адекватног здравства и школства, верских и лјудских права, која морају бити гарантована и на нивоу закона, али и сваког договора који буде постигнут.

Овакав став наше Цркве не значи позив на тзв. замрзнути конфликт, јер је наша Црква против сваког конфликта. Ово је позив пре свега на одговоран и транспарентан наставак дијалога, који треба да се врати у оквире који ће бити у функцији стабилности региона и европског континента и у складу са свим релевантним међународним

Пише: Владика Теодосије
среда, 25 јул 2018 11:15

повелјама и стандардима, међу којима је посебно важна Резолуција 1244 СБУН. У противном, као и свака друга размена територија у историји и ова би довела до масовног иселјавања цивилног становништва, страдања вековима старе духовне и културне баштине нашег народа и нанела би ненадокнадиву штету свима. Питамо се да ли нам је то потребно сада у 21. веку, и да ли постоје они који би имали историјске и моралне „храбрости“ да доведу до егзодуса и несреће десетина хилјада невиних људи који су успели да опстану као своји на своје двадесет година након оружаног сукоба.

Готово свакодневне медијске изјаве са којима се сусрећемо уносе забринутост и неизвесност међу наш народ и не доприносе стабилности и мирној будућности. Управо захвалјујући таквим изјавама све је више Срба који се у страху одлучују на продају своје имовине, уместо да се управо ти људи охрабре да опстану на својим огњиштима. Иако нам је данас тешко, првенствено треба са вером у Бога и његову помоћ да сачувамо све оно што су нам наши претходници оставили у наслеђе.

Посебно апелујем на међународне представнике на Косову и Метохији и широм света да јасно и недвосмислено заштите све оне који су определјени да овде живе и да не дозволе таква решења која би довела до њиховог егзодуса, већ да више учине на заштити њихових права. Посебно бих поменуо случај упорног одбијања косовских институција да спроведу одлуке Уставног суда Косова о дечанској земљи и скандалозну одлуку владе у Приштини да један локални пут од 10 километара преправи у међународни транзитни пут, и то непосредно пред вратима најзначајнијег УНЕСЦО споменика и манастира из 14. века, противно њиховим постојећим законима, али и стандардима УНЕСЦО. Учестали напади на Србе, који по правилу остају без проналажења починилаца, готово свакодневне плјачке и други видови етничке дискриминације, нису пут који ће донети срећу никоме, па ни косовским Албанцима. Без владавине права и поштовања слобода свих грађана, без обзира на њихово етничко порекло, ниједно друштво неће имати болје будућности.

Нас на Косову и Метохији забрињава и све већа криминализација политичког живота којим владају племенски кланови под именом политичких партија и где се интереси појединаца постављају изнад интереса грађана. То није пут ка Европи за било које друштво на Западном Балкану, већ пут ка далјој изолацији, беде и одсуству перспективе за младе људе који заслужују болји живот. Све учесталије коришћење националистичке реторике којом се прикривају криминалне радње, тужно је и жалосно, што нарочито обесхрабрује младе људе.

Молећи се Богу, искрено верујемо да овај наш пастирски апел неће остати „глас

Дубоко смо забринути због најава политичара о „коначном решењу“ питања Косова, као и све већом

Пише: Владика Теодосије
среда, 25 јул 2018 11:15

вапијућег у пустињи“, већ да ће бити подстицај за проналажење праведног решења свима који су преузели тешку политичку одговорност за будућност Косова и Метохије и наше животе.